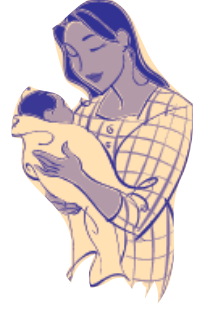

Bebeklerle Sohbet

Pek çok anne-baba bebeklerinin çevreyi inceleyen ilk bakışlarının hazzını tadmıştır. Hepimiz bir bebeğin ilk gülümsemesinin ne kadar büyük zevk olduğunu biliriz. Geçmişte, bunlar ‘gaz çıkarmıştır’ veya anne-babaların hayal ettiği tesadüfi şeylerdir diye düşünülerek önemsenmiyordu. Ancak, beynin gelişimi konusunda son yıllarda yapılan araştırmalar insan yaşamının ilk yıllarının kompleks yapısına ışık tutmuştur. Artık bebeklerin pasif ve kaos yaratan küçük yaratıklar olmadığı ve onların daha önce tahmin edilenden daha kompleks yetenekleri ve ihtiyaçları olduğu bilinmektedir. Araştırmalar bebeklik ve çocukluk dönemindeki deneyimlerin çok önemli olduğunu göstermektedir. Ayrıca, bebeklerin diğer insanlarla iletişim kurmaya ihtiyacı olduğunu göstermektedir.

Araştırmanın belki de en sürpriz sonuçlarından birisi bebeklerin doğumdan itibaren iletişim kurduğunu göstermesi olmuştur. İlk iletişim konusu büyük oranda çocuğun yiyecek, rahatlık ve uyku gibi acil ihtiyaçlarından oluşmaktadır. Ağlayan bir bebeğin bu temel ihtiyaçlarını ifade ettiği açıkça belli ancak, küçük bebekler bile bundan daha fazla iletişim kurmaktadır. Artık bebeklerin de ‘sohbet’ edebildiği kabul edilmektedir.

Bebekler ‘konuştuğunda’, iletişim şekilleri yetişkinlerin sohbetlerine şaşırtıcı şekilde benzemektedir. Her ne kadar sözlü sohbet etmeseler de, bebekler iletişim için bir dizi sesler, işaretler, ağız/dil hareketleri ve yüz ifadeleri kullanmaktadır. Yetişkinlerin de desteğiyle, bebekler sohbet sırasında sırayla konuşulduğunu hızlı bir şekilde öğrenmektedir: ‘konuş’, cevap için biraz bekle, sonra ‘cevap’. Bu ‘sohbetler’ bebeklerin sadece hoşuna gitmekle kalmayıp, uzun vadeli konuşma ve dil becerisinin gelişmesine de yardımcı olmaktadır. Gelişimine başka faydaları da vardır. Anlamlı bir iletişim, sohbet gerçekleştiğinde, anne-baba (bakıcı) ve bebek arasındaki bağ güçlenmektedir.

Sohbet hem bebeğin hem de yetişkinin (veya daha büyük çocuğun) katılımı olmadan gerçekleşemez. Bebeklere iletişim kurabilmeleri için yardımcı olmak gerekmektedir. Sohbetlerin bebek ile ilgili olmalı ve onun bireysel ihtiyaçlarına ve yeteneklerine cevap vermelidir. Başlangıçta bebekle sohbet etmeye çalışmak garip gelebilir ancak, aşağıdaki tavsiyeler yararlı olabilir:

- Yüz yüze ve göz göze bakarak sohbet edilmelidir
- Sırayla ‘konuşun’ ve bebeğin ‘cevap vermesine’ imkan tanıyın
- Sohbet ‘konusu’ olarak bebeğin isteklerini izleyin. Örneğin bebek çığıraklı bir oyuncuğa ilgi gösteriyorsa, bu oyuncak hakkında konuşun
- Konuşacak bir şey bulamıyorsanız, bebeğe hangi oyuncuğu sevdiğini sorun veya bu oyuncuğu gösterip, hakkında konuşun
- ‘Gerçek’ konuşma yanısıra, bebeğin çıkardığı sesleri taklit edin ve abartarak tekrar edin
- Günlük rutin işler (banyo, bez değiştirmek, beslemek vs) sohbet için iyi birer fırsattır
- Bebekler her şeyin rutin (düzenli) olmasını ve oyun oynamayı severler ve kısa bir süre içinde sohbet saatini veya oyununu öğrenir ve beklerler
- Sohbet sadece bebeğin ilgisi olduğu sürece yapılmalıdır
- Sohbet çocuğun gelişimine faydalı bir faaliyettir ancak sohbeti ders gibi görmek yerine eğlence olarak görmek daha faydalı olmaktadır.

Her şeyden öte, bebekle sohbet, her iki taraf için de eğlence olmalıdır!

4 Aylık bir bebeğin annesi bebekle sohbeti ne kadar sevdiğini şöyle ifade etti:

“Bu kadar küçük bir bebekle ‘sohbet’ edilebildiğini bilmiyordum. Bez değiştirme zamanında ‘sırayla’ sohbet ediyoruz. ‘Onun sırası’ olduğunda, ben bekliyorum. Bebek kıpırdanıyor, heyecanlanıyor. ‘Benim sırım’ geldiğinde, tamamen hareketsiz bekliyor ve sadece dinliyor – insan hayret ediyor.”

Anne-babalar için hazırlanmış bu bilgi broşürü farklı toplum dillerine tercüme edilmiştir ve Early Childhood Connections kuruluşunun web sitesinden indirilebilir: www.ecconnections.com.au

Hazırlayan kuruluşlar

Destekleyen kuruluşlar